

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

αρχιτεκτονικός σχεδιασμός + πραγματισμός + μάθηση
σημεία σύγκλισης σημεία απόκλισης

Γεώργιος Παπαγιαννίτης, Επιβλέπουσα: Βάσω Τροβά

Βόλος, Οκτώβριος 2011

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο σχεδιασμός, ως νοητική κατασκευή πριν την πράξη με διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής εντοπίζεται σε κάθε πτυχή ηθελημένης δράσης. Το ζήτημα της αξιολόγησης τίθεται διαχρονικά και άπτεται βαθύτερων φιλοσοφικών ζητημάτων, λαμβάνει όμως ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιπτώσεις εκείνες που ο σχεδιασμός συντελείται από κάποιον/ους για κάποιον/ους άλλους και το ειδικότερο αντικείμενο του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία. Από την άλλη πλευρά, η χαρακτηριστική ιδέα του πραγματισμού είναι ότι η αποτελεσματικότητα κατά την πρακτική εφαρμογή, κατά κάποιο τρόπο παρέχει ένα πρότυπο για τον καθορισμό της αλήθειας στην περίπτωση δηλώσεων, ορθότητας στην περίπτωση πράξεων και αξίας στην περίπτωση αξιολογήσεων. Ακολουθώντας την πρόσφατα διατυπωμένη προσέγγιση του Richard J. Bernstein (2010), ότι τα περισσότερα από τα θέματα της φιλοσοφίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων 150 ετών αποτελούν παραλλαγές και εξέλιξη ιδεών κυριάρχων στη πραγματιστική σκέψη, η παρούσα εργασία ερευνά την διαδικασία αρχιτεκτονικής εκπαίδευσης και μάθησης υπό το πρίσμα του πραγματισμού, συζητώντας σημεία σύγκλισης και σημεία απόκλισης.

Σε μεθοδολογικό επίπεδο, η εργασία αναπτύσσεται σε τέσσερις άξονες. Ο πρώτος, συζητά τις απαρχές του πραγματισμού και τις βασικές ιδέες και έννοιες που αναπτύχθηκαν από κλασσικούς και νεώτερους πραγματιστές. Ο δεύτερος, αναλύει τα σημαντικότερα ζητήματα γύρω από την ευρύτερη έννοια του σχεδιασμού, όπως αυτά αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια στη σχετική βιβλιογραφία και αναζητά συσχετίσεις με τον ειδικότερο χώρο της αρχιτεκτονικής και της εκπαίδευσης. Ο τρίτος, συζητά τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο χώρο της έρευνας για το σχεδιασμό και παρουσιάζει την ακολουθούμενη στο εμπειρικό τμήμα της εργασίας μεθοδολογία. Στο τέταρτο άξονα, παρουσιάζονται και αναλύονται τα αποτελέσματα των τριών ερευνητικών εργαλείων της εμπειρικής έρευνας και επιχειρείται μια ολιστική προσέγγιση των ερευνητικών ευρημάτων. Η εργασία ολοκληρώνεται με τη συζήτηση των βασικών συμπερασμάτων ως προς τα σημεία σύγκλισης και τα σημεία απόκλισης του πραγματισμού, με τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και την αρχιτεκτονική εκπαίδευση.

Λέξεις κλειδιά: αρχιτεκτονικός σχεδιασμός, πραγματισμός, μάθηση